

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԵՐԷԿԻ ԹՂԹԱՐԵՐԷՆ

Բեդրասպուրկէն սեպտ. 3 թուով կը հեռագրեն. «Նովոյէ՝ Վրէժմա լը-րադերը, Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի պաշտո-նին ակնարկելով, դիտել կուտայ որ, եթէ Ռուսիա մինչև ցարդ խղճ-մտորէն՝ գործադրեց Պէրլինի գաշ-նադրը, չէ՛ թէ գոհ էր անոր հե-տեանքն եղող իրաց վիճակէն, այլ վաճանքի այս գաշնադիր մինչև ցարդ արդիւնք զԱնգլիա՝ Թուրքիոյ հետ մտերմական յարաբերութիւններ հաս-տատելէ։ Այն ամեն կարգադրու-թիւն, որոյ արդիւնքը լինի նման-րինակ յարաբերութեանց հաստա-տումն՝ ընդ մէջ յիշեալ երկու տէ-րութեանց, պիտի հարկադրէ զՌու-սիա՝ միջոցներ ձեռք առնուլ դաշնա-գրաց այն ամեն պայմաններէն ազա-տելու համար, որը վնասակար են ի-րեն, և Օսմ. դիւանագէտը պիտի հասկնան թէ, այսպիսի պարագայի մը մէջ Բեդրասպուրկի կառավարու-թիւնն ինքզինք արածնակ պիտի զգայ՝ Սըրէնէն վրէժ և Գրէմլիէի տե-սակցութեանց մէջ հաստատեալ կար-ծեաց հաւասարութենէն օգուտ քա-ղելու»։

Ատէնէն սեպտ. 2 թուով կը հե-ռագրեն. «Այն Անգլիական մարտա-նական՝ որ Ամպատոյի նաւահանգիս-տը զբաւելու գնացած էր, Յըրանա-կան զբոսակն արդէն կանգնած գը-տաւ հոն։ Անգլիական հիւպատոսն Օպօր գնաց բողոքելու համար»։

Բերա հասած մասնաւոր հեռա-գրեր կը ծանուցանեն թէ շաբաթ օրը Մատրիտի մէջ ծանրակշիռ ան-կարգութիւններ ծագած են։ Խա-ժամուժ ամբոխը Գերմանական դես-պանատան ղեկանշանը կորզեր և կը-տոր կտոր ըրեր է։ Գերպատան ասպակները քարի հարուածներով խորտակուեր են։ Սմբողջ վաշտ մը զօրք յատկացուեր է դեսպանատան պահպանութեան համար։

Ուրիշ հեռագրեր ալ կը ծանու-ցանեն թէ, Գերմանական կառավա-րութիւնը ծանուցադրե մ'ուղղած է Մատրիտի կառավարութեան, յո-րում ըսուած է եղեր թէ, Սպանի-ական զբոսակն եթէ պարզուած լի-նէր Եւրոպայի վրայ, Գերմանա-կան ծովագետն երաւունք չէր ունե-նար Գերմանական զբոսակը պարզե-լու։ Նոյն հեռագիրը կը յարեն թէ քանակցութիւնը կը շարունակեն եր-կու կառավարութեանց միջև և կը խոստանան գոհացուցիչ արդիւնքի մը յանդիլ։

Պէրլինէն տրուած լրաց նայելով, Ռուսաց Չարը մտադիր է ալցելի ի Մէրլի, 1883 տարւոյ աշնան մէջ, Մինչև այն ատեն անգրկատպեան երկաթուղին պիտի աւարտի մինչև ի Մէրլի և Պուրտալիք, Ամու-Տարիայի վրայ, և թերեւս մինչև իսկ ի Պու-խարա, Կըսուի թէ այս ուղեւորու-թիւն պիտի կատարուի Չարին թա-գադրութեան աւթիւն, ի Սըմըր-դանտ, իրերեւ կայսր. Կեդր. Ասիոյ, այս թագադրութիւն թողուած լի-նելով երկաթուղոյն աւարտման ժա-մանակին։

Երկաթուղին աւարտելուն պէս Չարը պիտի այցելէ եղեր նաեւ ի

Տիգրիս և ի Ռէշթ, ուր տեսակցու-թիւն մը պիտի ունենայ Պարսկաց Ծահին հետ, և ապա Միխայէլովսքէն և Մերվէն պիտի երթայ Պուրտալիք, ուր Խիվայի խանը պիտի գայ ընդու-նել զինքն։

Լոնտոնայէն կը հեռագրեն թէ, Յըրանական և Անգլիական իրաւա-րար Էնկէրուլթեանց խառն մասնա-խումբն որոշում մը քուէարկեր է յայտարարող թէ, չէ կրցած գտնել փաստ մը, որ կարենայ արդարացնել այն աւարկութիւնը թէ՛ Պ. Օրլիլիէ Բէն ուղանուած էր Անգլիական զօ-րաց և սպայից կողմէ։ Ռուսի մաս-նախումբը կը կարծէ թէ Պ. Սէրիքո-վիչի յայտարարութիւնն հիմնաւոր չէ, որ կը պնդէր թէ Պ. Օրլիլիէ Բէն, որ իւր խորհուրդներով կ'օգնէր Մէհ-տիին, ղրտմամբ հրացանի բռնուած էր Անգլիացուց կողմէ։

Վրէժնայի կէս-պաշտօնական լրա-գիրք բացորոշապէս կը հերքեն Պոս-նիոյ և Հէրսէքի գաւառաց վերջիա-պէս դրաւման վերաբերեալ զրոյց-ներն, որը նորէն չըջաբերութեան հանուած էին Գրէմլիէի տեսակցու-թեան աւթիւն։ Նոյնպէս կը հերքուի խորագրական թերթի մը այն լուրը թէ, Պոսնիայի պատգամաւորու-թիւնն, որ խորագրիւ զինուորական կը թուլեանց աւթիւն Բանդէկա պի-տի երթայ կայսրն ողջունելու, Պոս-նիոյ և Հէրսէքի վերջնական դրա-ւումը ինքզինք ուղերձ մը պիտի մա-տուցանէ Ն. Կ. Վեհափառութեան։

ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ԿՐԿԱՆ

Վեհ. Սուլթանն Ա. կարգի Մէ-հիտիէ պատուանշան շնորհեց Բրու-սիոյ երկրագործական նախարար Տըքթ. Լիւսիւսիսի։

—Վեհ. Սուլթանին անձնական գանձուն նախարար Գազաբեան Վսեմ. Յակոբ փաշա՝ կիրակի օրն Օրթա-գիւղ երթելով, մէկ մէկ ոսկի նպաստ բաշխեց հրկիզելոց։

—Վսեմ. Ասիւմ և Բեհմիլ փա-շաներուն և Անգլիոյ Թագուհւոյն արտասովոր պատուերակ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի վերջին գումարման մէջ, ընդհանուր քարտուղարութեան պաշ-տօնը վարած է Պ. Բարթոլայթ, որ Գազիլիէի անգլիական հիւպատո-սարանին մէջ քարտուղարութեան պաշտօն վարած լինելով, կատարե-ալ համութիւն ունի Եգիպտական գործոց։

Իսթըրն Էքսըրէս կ'ըսէ թէ կա-րելի չէ ստաց անգլիական թիւններ ըս-տանալ այս դումարմանց մէջ տեղի ունեցող բանակցութեանց վրայ, բայց շաբաթ աւուր նստին համար ճշմար-տութենէ շատ հեռի չենք լինիր, երթադրելով որ վիճաբանութեան նիւթն եղած է պարզապէս հաստա-տել խնդրոյն այն կէտերն, որոց վրայ բանակցողներուն տեսութիւնը իրարու կըմերձենան, ինչպէս նաեւ այն կէտերն որ զանոնք կը բաժնեն իրար-մէ։ Հաւանար ապահովութեամբ մը կընանք նաեւ կարծել թէ, այսքան կնճատ խնդրոյ մը նախնական քն-նութիւնը դեռ քանի մը նստեր պիտի զբաւէ։

—Մոնթիէօր Օրիանթալ կը ծա-նուցանէ թէ, Վսեմ. Մալլոյէնի փա-շա, կայսերական հրամանաւ, ընդհ.

քննիչ անուանեալ է արքունի բժշկա-կան վարժարանին և տէրութեան բո-ւր քաղաքային և զինուորական հի-ւանդանոցներուն, իւր վրայ պահե-լով նաեւ կայսերական պալատան բժշկագետի պաշտօնը։ Կայսերական հրամանագիրն 8,000 դրուչի յաւե-լում մը կ'ընէ Ն. Վսեմութեան աւ-սաթոյակին վրայ։

—Յիշեալ լրագրին մասնաւոր տե-ղեկութեանց նայելով, Գարաադիի իշխանն իւր ուղեւորութիւնն ի Պու-ղարիա՝ յետաձգեալ է մինչև յառա-ջիկայ դարուն։

—Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ շաբաթ օրը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Ե-դիպտացի իշխան Բարձր. Հալիմ փա-շայի։

—Կը ծանուցուի թէ Միջերկրա-կան ծովու Ռուսական նաւատորմն Զմիւռնիա կ'ապաստուի ի մօտոյ, ընդ-հրամանատարութեամբ Փանաքոֆ ծովագետին։

—Վրէժնայէն սեպտ. 4 թուով հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ, Պու-ղարիոյ Ալէքսանդր իշխանը նոյն օրը Վրէժնայէն մեկնեալ է ի Սոֆիա։

—Զինուորական բարենորոգմանց յանձնախումբն որոշած է որ բոլոր ոստիկանաց թոշակները կ'անհաւո-րապէս պիտի վճարուին իւրեքանչիւր ամսոյ վերջը։ Այս վճարումն ապա-հովելու համար հարկ եղած գու-մարները կ'աւաճանան տրոյց հասոյ-թէն պիտի առնուին։ Որոշուած է նաեւ որ ոստիկանութեան տեսչաց համագլխաւորներն յետ այսօրիկ պե-տութեան կողմէ պիտի մատակարար-ուին։ Սոքա պիտի ստանան նաեւ հացի օրական թոշակ (թային)՝ նման Օսմ. զօրաց, Կը հաւաստեն նաեւ թէ Ելմուկան նախարարութիւնը՝ դա-ւառաց, ինչպէս նաեւ Քաղաքապե-տութեան վրայ Հովակէներ կուտայ ոստիկանութեան գորաց և սպայից յետեալ թոշակաց վճարման համար։

—Պարսկական դեսպան Միրզա Մոհսին խան սեպտ. 2ին պատիւ ու-նեցեր է Գերմանացի կայսեր ներ-կայանալու։

—Կը հաւաստեն թէ, Զինական դեսպանութիւն մը պիտի հասնի ի մօտոյ մայրաքաղաք, Զինատանի հետ դաշնակցութիւն մ'աւանդակե-լու համար Բ. Դրան։ Զինական կա-ռավարութեան սոյն որոշումն ներ-շնչուած է Անգլիոյ կողմէ, որ, ըստ Փարիզեան լրագրաց, ինք ևս յար-ձակողական և պաշտպանողական դաշնակցութիւն մը կնքած է երկ-նային կայսրութեան հետ։

—Թալիզ կը ծանուցանէ թէ, Նիկոմիդիոյ ոստիկանութիւնն յաջո-ղեւ է ձերբակալել այն եօթն աւա-զակաց հինգն, որը Նիկոմիդիոյ Մի-խալիճ գիւղին մէջ Արապ օղլու Եա. Նիլին տուել կոխելով, կնոջը կուրծքը քարիւղով այրած, և ուրիշ անձ մը պօրտէն ծանրապէս վիրաւորած էին։

—Գահիլէէն եկած վերջին լրաց նա-յելով, Նուպար փաշայի առողջութիւնը մեծապէս խանգարուեր է և բժիշկը բա-ցարձակ հանգստութիւն մը յանձնարա-րած են նմա։

—Բարձրագոյն հրամանաւ, թուրքե-րէն «Թագվիթի Վագայի» պաշտօնական օրագիրը շաբթուս պիտի վերակսի հրա-տարակուի։ Տպագրական տեսչութեան հանձնարեղ և գործունեայ տնօրէն Վսեմ. Մէհմետ էֆէնդի ստանձնած է սոյն թեր-թին տնօրէնութիւնը, Կայսերական հրա-մանաւ։

—Երբեմն Այալըի և այժմ Սուրիոյ կուսակալ Հաճի Նաշիտ փաշա երէկ ա-

ռաւօտ Զմիւռնիայէն մայրաքաղաք հա-սաւ և քանի մ'օրէն իւր ծոր պաշտօնա-տեղին պիտի ուղևորի։

—Ալէքսանդրիայէն կը ծանուցանեն թէ Տոնիկուպի նախորդ Միւտիր Մուս-թաֆա Եալէր փաշա Ալէքէ ուղեւորե-ր է յուստ և երկրպագութիւն Մարգարէին գերեզմանին։

—Անգլիական արտասովոր պատու-րակ Սըր Հ. Տ. Ուոլֆ երէկ անձնակա-ն թեթեւ տկարութիւն մ'զգացած լինելով, եթէ մինչև այսօր բարւոքում մը կրէր, երրորդ գումարումն տեղի պիտի ունե-նար այսօր ի Բ. Գուռն։

—Փիլիպէ հրատարակեալ թուրքերէն Հիւլա լրագիրը կը շարունակէ սե գոյնե-րով նկարագրել Արեւելեան Ռումէլիի խա-լամաց վիճակը։ Պուլղար ոստիկանք ոչ միայն չեն պաշտպաներ այս դժբաղդե-րէն, իրենց Պուլղար քաղաքացաց անի-րաւ յարձակումներուն դէմ, այլ և յա-ճախ կը միանան այս վերջնոց հետ։

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր

Ա Յ Ս Ա Ի Ո Ի Ր

Պէրլին 8 սեպտ.

Այս աւուր կէս-պաշտօնական լրա-գիրք կը հաւաստեն թէ, ձեռնհաս ա-կումները գոհութեամբ կը դիտեն այս պահուս Սըր Հ. Տ. Ուոլֆի և Օսմ. կա-ռավարութեան միջև շարունակուող բա-նակցութիւններն, և կը հաստատեն թէ Անգլո-Թուրք համաձայնութիւն մը կա-տարելապէս համաձայն պիտի լինի Պէր-լինի ակմաց մէջ յայտնուած բաղձանաց։

Գահիլէէն ստացուած հրամանաց վրայ, Պոսնիա Էթիոպիէն լրագրեր խափանուե-ցաւ։

Մատրիտ 8 սեպտ.

Սպանիական կառավարութեան ուղ-ղեալ զեկուցման մը մէջ, Գերմանիա կը յայտարարէ թէ, Եսթ (Գարոլին) կղզոյն զբաւումը շնախաղատեր ինչորէն և պէտք չէ արգելու բանակցութիւնները։ Բայց կ'երեւի թէ Սպանիա նախ՝ Եսթ կղզոյն պարպումը պահանջել կ'ուզէ։ Սպանիոյ բոլոր կուսակցութիւնը կը պաշտպանեն նախարարութիւնն ընդդէմ Գերմանիոյ։

Լոնտոն 7 սեպտ.

Անգլիական լրագիրը կը յուսան թէ, Քարոլինեան խնդրոյն մէջ Գերմանիոյ բռնած հաշտարար ընթացքը պիտի յոր-դորէ Սպանիան ընդունելու իրաւարա-րութեան առաջարկը։

Մատրիտ 7 սեպտ.

Սպանիական կառավարութիւնն իւր ցաւն յայտնեց այն ցոյցերուն նկատ-մամբ, որոց աւարկայ եղաւ վերջին շաբաթ օրը Գերմանիոյ դեսպանատունը։ Խոստացաւ պատժել յանցաւորները։

Ա.Զ.Գ.Ա.Յ.Ի.Ն. ԼՈՒՐԵՐ

Կրօն. Ժողովք երէկ ի Ղալաթիա գումարուելով, մի քանի մասնաւոր խնդիրներ տնօրինեց։

Կրօն. Ժողովք զբաղեցաւ նաեւ Հաճնոյ ծանուցեալ ամուսնութեան խնդրով, և Տամասեան Մեթապատիւ Ստեփան աղայի թերթին անձա՛հ և դայթակալից հրատարակութեանց մասին բացատրութիւններ լսեց Սը-վաճեան Կաղապետ Էֆէնդիին, որ մասնաւորապէս ի բացատրութիւն հրաւիրուած էր Տամասեան Ստեփան աղայի հետ։

Խմբագրութիւնն ալ թէեւ երէկ Պատկ. Կրօն. Ժողովոյ ներկայացաւ, սակայն Կրօն. Ժողովք աւարկելով որ լրագրոյս արտօնատէր Գեթ. Հը-մայեակ Սըբաղանի ներկայութիւնն եւս անհրաժեշտ էր, որ իւր հիւան-դութեան պատճառաւ բացակայ կը գտնուէր, յանձնարարեց մեզ որ յա-

Հրատարակուեցաւ
«ԿՈՒՆԵՔԹ-ԻՒԼ-ԼՈՒՂԱԹ»

ԲԱՌԱԳԻՐՔ
ԳԱՂԻԵՐԷՆ-ՏԱՃԿԵՐԷՆ

Հեղինակը
Միքայել Առնիկեան եւ Միքայել Գրիգորի
Պաշտօնային Հասարակաց Կրթութեան
Վարչակազմի եւ ի գործածութիւն ճարտարապետ
պատշաճութեամբ Հասարակաց Կրթութեան
Աջակցող Տղամարդիկուն Ընտրութիւն ՎՐԱՅ
ՏԵՐ ԵՒ ՇՐԱՍԱՐԱՆԻՑ
ԳԱՐԵԳՈՐԻ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

Այս բառագիրքը միակ իւր տեսակին
մէջ կոչուած է մեծ պարագայ մը լե-
ցնելու գործունէն եւ վարժարանաց
մէջ: Երկու ստուար հատորով որք
կը պարունակեն աւելի քան 2000
երեսներ: Կը բովանդակէ գաղղիներէն
լեզուի ամեն գործածական բառեր
նոյնպէս բաղաձայն արուեստական,
գիտական եւ այլ բառեր: Իւր առա-
ւելութեան մէջ է՝ գաղղիներէն մէն
մի բառի առջեւ տառերէն թուրք
տառերով նշանակելէ ետքը նոյնը
գրել նաեւ լատին տառերով որով
օտարազգեաց համար ալ կը դիւրա-
նայ թուրք բառից եւ բացատրութեանց
ընթերցումն եւ արտասանութիւնը:

Գին 2 հատորին (կազմեալ)
Մէկ Օսմ. Ոսկի

Կը գտնուի մասնաւորապէս հրա-
տարակից քով եւ Կ. Պոլսոյ եւ Բերայի
գիւղաւոր գրաւաճառաց խանութները

ՆՈՐ ՀՐԱՍԱՐԱՆԻՑԻՒՆԻՑ
ՀԱՄԱՐ ԴՈՒՍ
ՏՐԱՄԱՐԱՆԻՑԻՒՆԻՑ
ԹՈՐԻՆԵԱԿ ԽՈՐԷՆՎ. ԳԱՐԵԳ. ԱՆԵՔԵՆԵՅ

Տրամաբանութեան համառօտ այս
գաղափարը որ 1871 թուականին
տպագրուած է՝ ազգային վարժարա-
նաց մէջ կարեւոր պէտք մը լեցնելու
գործածութիւնով սպառած եւ շատ տե-
ղերէ խնդրուած էր: Հեղինակը, Ար-
մաշու վանահայր Գեոր. Խորէն Սրբա-
զան, վերստին աչքէ անցունելով
տպագրել տուած է: Կը գտնուի
գրաւաճառաց քով: Գինն է 6 դա-
հեկան:

ԱՂԵՐՍ. Գ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ
ՇՈՂԱՐՈՒ ՌԻ ՅՈՂԱՐՈՒ
ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂՆՈՒԹԻՒՆԻՑ

Ճոխ եւ զարգարուն տպագրու-
թեամբ, ԿՈՒՆԵՔԹԻՒՆ ԿՈՒՆԵՔԹԻՒՆ
պատկերներով եւ վրայուն թղթի վրայ:
Պարունակութիւն. Նախաբան. —
Նամակ Օտեան վաճառ. Գրիգոր Էֆէն-
տիի առ. Հեղինակն: Մանկանց համար
բարոյական եւ խրատական գործերի
քերթուածներ, հատընտիր թարգմա-
նութիւնք Վերթոր. Հիւկոյէ. — Վէպ-
առականք, վիպականք եւ հրահանգիչ
բաղաձայն արուեստներ, եւ այլն եւ այլն:
Կը գտնուի գրաւաճառ Գաղափ-
եան եւ Արամեան Էֆ. ներու քով, Ղա-
լաթի թղթատար Արշակ Էֆէն-
տիի, եւ Պահճէ-գաբու՝ սուճի Պողոս
եւ Յակոբ աղաներու քով:
Ի գին 40 դահեկանի

ԳՐԱԳ. ԻՏՈՒԹԻՒՆ
ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ
(Նոր Գրքերի Կառն)
Մասն Ա.

ՈՃ
Հանդերձ բառագիրտական եւ մտամար-
դական վարժութեամբ

Յանձնարարեալ յՈՒՆՈՒՄ. Խորհրդոյ
Ազգ. Կեդր. վարչութեան

Յօդակցող ՄԻՋԵՆ Պ. ԱՍԲԱՆՈՒՆ
Ուսուցիչ
Հայկական լեզուի եւ Գրագիտութեան

Ա. Հատոր Գին 40 դր2
Բ. » 40
Բանալի 45

Կը գտնուի Պոլսոյ բոլոր գրաւա-
ճառաց, կամուրջի գրուած չորսվա-
ճառաց եւ Ղալաթիոյ կողմէ թղթա-
վաճառ Յ. Արշակ Էֆէնտիի քով:

Կեդրոնատեղին է Պահճէ-գաբու,
Համիտիյէ ճատտէսի, Յ. Արամեան
եւ Ընկ. գրատունը:

Դպրոցաց համար 0/0ին 40 դեղչ:

ՍՊՐԱՆՈՅՑ
Գրեց Տիգրան Ս. ՏԻՒՍԱՐ

«Մայտանի աղնուափայլ հեղինակու-
ւոյն երկրորդ գործն է այս վէպն, որ
գեղեցիկ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայ-
ուած է՝ ձեռամբ Յ. Զինճիրճեան Էֆէն-
տիի:

Կը վաճառուի ամեն գրաւաճառաց
քով ի գին 20 դրուչի եւ կեդրոնատեղին
է Զինճիրճեան գրատունը:

ԸՆԹԵՐՅԱՐԱՆ
ԿԱՄ

ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ
ՄԱՆԿԱՆՑ ԵՐԵՎԱՆԻ ԳԻՐԳԵՍ

56 Գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած

Սոյն գաղափարը ասկէց ա-
ռաջ հրատարակեալ ԳԵՐԱԿԱՆ
կամ ՄԱՆԿԱՆՑ ԳԻՐԳԵՐԻ Բ.
մասն է. եւ կը պարունակէ՝ մանկա-
կան երգեր, կարճ հատուածներ, ա-
ռածներ, առականք եւ փոքր պատ-
մութիւններ:

Գինն 2 դահեկան
Կը վաճառուի Մարգարեան գը-
րատունը, Մերձան փողոց: Գար-
ցաց համար 0/0 15 դեղչ կը լինի:

ԱՌԱՋԻՆ ԳԻՐԳ
ԳԱՂԻԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ

Ի ՊԵՏԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆՈՒՆ
Թորիմաց
Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ
(Արամեան)

Սոյն գաղափարը պատրաստու-
ած է բոլորովին նոր եւ դիւրաւ
գրութեամբ մի, որ կուգայ մեր
ազգային վարժարանաց մէջ Գաղ-
իարէն ուսուցման եղանակն յե-
ղափոխել եւ մինչեւ հիմայ գործած-
ուած գաղափարներն եւ հին դրու-
թիւնն վանել որք փոխանակ աշա-
կերտին դիւրութիւններ ընծայելու,
փոխանակ օգնելու նորա տուածին
քայլերուն լեզուին մէջ զոր ահա

կ'սկսի ուսնիլ, իրեն համար բոլոր-
ովին օտար մի լեզու, ընդհակա-
ռակն կը դժուարացնեն դպր. եւ ա-
ռաջին վայրկեանին աշակերտին առ-
ջեւ այնպիսի դժուարութիւններ կը
հանին որք կը խրատեցան եւ կը
յուսահատեցնեն իսկ զինքը:

Մինչեւ հիմայ գործածուած գա-
ղափարը յաւելանալ եւ որք ըստ կար-
գին յարմար են միայն Գաղիարե-
ներու իրենց մայրենի լեզուն ու-
սուցանելու եւ բոլորովին անյարմար
եւ անօգուտ օտարազգի աշակերտի
մը: Ահա այդ գաղափարաց տեղին
գրաւելու համար պատրաստուած
է այս նոր գաղափարը որ կուգայ
մեր ազգային վարժարանաց մէջ
մեծ պակաս մը լեցնելու եւ այդ
կարեւոր լեզուի դիւրին կերպով
ուսուցման հզօրապէս նպաստելու:

Արգէն Յօդակցողն անունն բաւա-
կան գրաւական մ'է գործոյն կա-
րեւորութեան եւ օգտակարութեան:
Կը ծախուի ամեն հայ գրաւա-
ճառաց քով ի գին 6 դահեկան:
Կեդրոնատեղին է Արամեան տպա-
րան, 43, Յակոբեան խան:

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՅԵՏՈՄՍԻ

Հաւաքոյն բառ-թօնի
վրայ ամէն լեզուաւ կը
պատրաստուի ի գին 100
հատը 10 դհի պէտք
ուռնեցողները պէտք է
դիմեն յԱրամեան տպա-
րան, Յակոբեան խան 13
Կ. Պոլսոյ:

Ա. ՉԴ
ՀԱՅԵՆ ԿԵՆԵՐ ԿԵ ԾԱԽՈՒԻ
ՆԱԵԼ ՀԱՆՐԱԾԱՆՈՒԹ ԶՐԱՎԱՃԱՆ
ՊՈՐՈՒ ԱՐԱՅԻ ԽԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՊԱՅՏԷ-
ԳԱՐՈՒ:

ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ
ՀԱՄԱՐԱԿ ԵՊԻՍԿ. ԳԻՐԳՐՈՒՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

պանելու համար, Շարմիթ Տիտիէի քով գնա-
ցած էր:
— Ի՞նչ ես . . . դու, գաւազ, ըստ այս
վերջինը գործունէ . . . Ի՞նչպէս իմացար:
— Ամեն բան ձեզ պիտի բացատրեմ, Զայր
իմ, պատասխանեց Շարմիթ, բայց նախ եւ ա-
ռաջ, ձեզ ըսելիք ծանրակշիռ բան մ'ունիմ:
Շարմիթ իւր այնքան մաքուր մեծ աչքերը
Տիտիէի վրայ յառեց:
— Հայր իմ, ըսա՛ւ՝ գրեթէ հանգիստաւոր
ձայնով մը, սխալած չեմ, այնպէս չէ՞, մտածե-
լով որ այսուհետեւ ձեր կենաց մէջ ուրիշ նը-
պատակ չ'ունիք, եթէ ոչ իմ երջանկութիւնս:
— Անտարակոյս:
— Ի՞նչ ուրեմն: Երազ մը միայն ունեցած
էի ես, եւ այս երազն իրականութիւն դառն է:
Կօնթրանը կը սիրէի եւ Կօնթրանն ալ զիս կը
սիրէ: Զիս երջանիկ տեսնել կ'ուզէիք, եւ ես
այնքան երջանիկ եմ՝ որքան կ'ին մը կրնայ լի-
նել: Այժմ ինձ կը մնայ միայն չնորհ մը խնդրե-
նալ:
— Ի՞նչ:
— Կ'ուզեմ որ ներէք . . .
— Բայց միթէ չէ՞ս գիտեր որ . . .
— Բան մը միայն գիտեմ . . . սա է որ ե-
թէ մայրս հոս լինէր . . .
— Հէկէ՞նը:
— Նա ալ իւր աղաչանքն իմինիս պիտի մի-
ացնէր:
Տիտիէ դողաց, եւ իւր նայուածքը բնազդ-
մամբ կոմսուհւոյն վրայ դարձաւ:

Իւր սրտին մէջ կռիւ մը տեղի կ'ունենար,
եւ չէր գիտեր ի՞նչ որոշում ընել:
— Բայց Կօնթրան . . . Թոթովեց վերջապէս,
իրր թէ ինքնին իւր գաղափարաց փոփոխու-
թիւն մը տալու համար . . .
Հաղիւ այս խօսքերը կ'աւարտէր, եւ ահա
Կօնթրան, բռնիկ Ռօպէրի կողմէ պաշտպան-
ուած, յանկարծ կ'երեւէր դրան սեմին վը-
րայ . . .
Գլուխը տխրութեամբ ուսին վրայ կը ծռէր,
եւ իւր նայուածքն՝ նուաղուն եւ տրտումէր, իւր
կեցուածքը՝ վշատ:
Եւ մինչդեռ Շարմիթ՝ զարհուրեալ՝ զայն
գիտաւորել կը փութար, տ'Որմատո կոմսուհին,
որոյ աչաց մէջ վայրակ մը կ'երեւէր, արագա-
պէս Բօլիշինէլի կը մօտենար:
— Ո՛հ, դժոխքը մեզ համար է, Թոթովեց
անոր ականջին:
— Ի՞նչ է միթէ ձեր յոյսը, պատասխանեց
Բօլիշինէլ մի եւ նոյն եղանակով:
Արագ եւ սթափ շարժմամբ մը, Կոմսուհին
իւր ծոցէն շիջ մը հանած էր, զոր ցուցոյց իւր
գեղեցնապարտ ընկերոջ:
— Տակաւին յողթանալը չտարին, ըսա՛ւ՝
սպառնալից շարժմամբ մը:
— Ձգուցա՞ցէք . . . ըսա՛ւ Բօլիշինէլ:
— Կօնթրան՝ երկուքին ալ չպիտի լինի, պա-
տասխանեց Գլուխը՝ դառն եւ կծու ձայնով մը,
եւ իրաց այս վարժանք մեր միտքը դրածէն ա-
ւելի պիտի արժէ թերեւս:

Կ'ըմբռնէ, դիւրաւ կրնայ այդ կարողու-
թիւնը հաստատ գործել, բաւական է որ
իւր ըմբռնածը կրննելու ձանձրոյթն
առնուի:
766.— Թոյլ տալու չ'է աշակերտաց
որ շատանան այդ՝ եւ ո՛չ պատասխանեն-
րով:
767.— Խօսակցութիւնը, իւր ըն-
թացքին մէջ, երեւակայութեան կը հե-
տեի. այն որ կրակոտ ու վառվառն ե-
րեւակայութիւն ունի, նա շուտ շուտ կը
խօսի. իսկ՝ ով որ խիստ ծանր կը խօսի,
նա կը ցուցնէ թէ դանդաղ երեւակայու-
թիւն ունի:
768.— Հասարակ ընթերցումը՝ զոր
տղայը կ'ընեն առանց հասկնալու, աւելի
կը վնասէ նոցա քան թէ կ'օգնէ, արդեւ
լինելով նոցա դատողութեան գործելուն:
769.— Պէտք է աշակերտին կարծիքն
առնուի, այլ եւ այլ պարագաներու մէջ,
այդ կարծիքին պատճառներն հարցնել.
ճշմարտութեանց համար ապացոյցներ
խնդրել. իւր սխալն իրեն գիտնալ տալ
եւ զայն ուղղելու մէջ անոր օգնել:
770.— Պէտք է աշխատիլ գաղափա-
րաց շարագաւորութիւն ունենալու, որ